

KOHTELIAISUUDEN JA ASIALLISUUDEN PUOLESTA

TANJA LAINE

Olin Tampereella katsomassa *Perjantai-Dokkaria* G Livelabin klubilla. Dokkari kertoi **Liljasta**, joka pelkää helvettiä ja rakastaa Jeesusta. Jakson nimi on *Lilja ei halua helvettiin*.

Olihan aihe niin mielenkiintoinen, että hetkessä olin varannut junaliput, tämä on nähtävä. Ohjelmassa oli myös **Tuomas Enbuske**, aiemmin kai profiloitunut enemmän tai vähemmän tunnetuksi ateistiksi ja sittemmin kääntynyt uskoon.

Lilja oli kasvanut uskonnollisuuden ympäröimänä ja lapsen tavoin käsittänyt asioita tavallaan. Lilja oli ajatellut, että ellei suorita tietynlaisia rituaaleja tietyllä tavalla, voi helvettiä kutsua.

Opettaja oli opettanut Liljalle, että mikäli tekee syntiä, antaa saatanalle tilaa. Luokkakaverit olivat kertoneet kohtaamisistaan enkeleiden kanssa, joita Lilja ei ollut kokenut. Tämähän oli vienyt pienen tytön yöunet, helvetin pelko ja riittämättömyyden tunne.

Tämä on yksi puoli vahvasta uskonnollisesta kasvatuksesta ja opetuksesta, riippuen toki, miten kuka uskoo tai mi-

hin. Helvetin pelko, synnin pelko, kadotus. Voin vain kuvitella ahdistuksen määrää, jos joku todella ajattelee, pelkää joutuvansa helvettiin, ikuisen kiirastulleen tehtyään jotain syntistä?

Itselleni mielenkiintoisin osuus alkoi ohjelman loppupuolella. Lilja ja Tuomas esittivät toiveen uskonnottomille, että olkaa suvaitsevampia uskovaisia kohtaan. Tuomas kertoo kansalaisten tuoneen ilmi hänelle, etteivät he kehtaa kertoa olevansa uskovaisia, koska heitä voitaisiin pitää hölmöinä. Lilja taas kertoi, että uskonnolliset kokevat syrjintää ja heitä oudoksutaan.

Suomalaisista yhä yli puolet kuitenkin kuuluu vielä kirkkoon, eli tilastollisesti uskonnottomat ja muihin uskontokuntiin kuuluvat ovat vielä vähemmistöä. Vai onko nyt tapahtunut niin, että vakaumuksesta riippumatta ei löydy ymmärrystä tai kunnioitusta muun vakaumuksen edustajia kohtaan?

Itse uskonnottomana olen kokenut ja ajattelen asiaa toisin päin. Äitini ei tohtinut esittää minua elämänkatsomustiedon eli ET:n tunneille. Tuskin opetus olisi toteutunutkaan, olisin varmaan ollut ainoa koulustani. Syynä tähän, että äitini halusi suojella minua ja pohti ET-tunneille siirtymisen altistavan ehkä kiusaamiselle.

Myöhemmin aikuisiällä, jos uskonnottomuuteni tuli esille jossain asiayhteydessä, suurin osa ei siihen kiinnittänyt mitään huomioita, mutta melko useat kuitenkin osoittivat välitöntä paheksuntaa. Äsken olin mukava hyvä ihminen, ja nyt uskonnottomuuteni esille tullessa en ollutkaan.

Muutama mieleen painunut kokemus sattui, kun olin töissä myyjänä. Asiakas kutsui minut johonkin ilta-aikaiseen uskonnolliseen tapahtumaan ja kun ei lopettanut pyytelyä, kerroin olevani ateisti. Siitä riemu repesi. Hän kädet ylhäällä huusi, miten olen saatanan tytär. Melkoista.

Eräs asiakas oli työtovereilleni eri työpaikassa todennut minun olevan epäkelpo, kun uskonnottomuuteni oli

tullut esille. Ymmärrän toki, ettei tämä ole uskonnollisille tyypillistä, kuten ei uskonnottomillekaan ole sen enempää uskonnollisiin kohdistuva epäasiallisen käytös.

Hyvä paha ateisti?

Myönnän, että tietyissä tilanteissa nuorempana välttelin uskonnottomuuden esille tulemistä, vaikka ikinä asiaa en ole salannut. Ajan kanssa ikä ja kokemus on rohkaissut olemaan avoin asiasa ja edistämään yhdenvertaisuutta uskonnottomien näkökulmasta.

Tässä sitä ollaan, 2014 liityin Vapaa-ajattelijain jäseneksi ja nyt kirjoitan liiton varapuheenjohtajana. Eli aikamoinen harppaus siitä, että uskonnottomuuttani en tohtinut tuoda esille ja nyt olen tässä upeassa liitossa mukana edistämässä asioita. Vau ja kiitos.

Suomi maallistuu ja sekulaarinen tapakulttuuri tulee tutummaksi, enkä usko, että uskonnottomuutta hämmästellään enää yhtä lailla kuin vaikka 90-luvulla. On varmaan myös alueellisia eroja.

Joten terveiseni Liljalle, Tuomakselle ja eri vakaumuksen omaaville on, että suhtautukaa tekin empaattisesti ja hyväksyvästi. Ammatista tai vakaumuksesta riippumatta joka joukkioista löytyy epäkohteliaita ja asiattomia ihmisiä. Kohteliaisuus ei maksa mitään ja hyvistä käytöstavoista on hyvä aika ajoin meitä kaikkia yhteisesti muistuttaa.

Viestini arvoisille vapaa-ajatteli-joille on tällä kertaa: Te, jotka koette tai olette kokeneet väheksymistä, paheksumista tai muuta asiatonta uskonnottomuuden vuoksi, niin älkää antakosen määritellä teitä. Järjestäkää nimiäisiä, vaikka joku sukulainen paheksuu, viettäkää sellaisia juhlia kuin haluatte, juuri teidän näköisianne.

Jatketaan synnitöntä elämää.

Kirjoittaja on Vapaa-ajattelijain liiton varapuheenjohtaja.

